

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **06.11.2024**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Erdoğan ve Mehmet Şimşek imzalı Orta Vadeli Program'ın temelini oluşturan ucuz emek sömürüsü, sendikasılaştırma ve güvencesiz çalışma koşulları, fabrika ve işyerlerinde "kural" haline gelirken; kötü muamele, aşağılama ve baskıcı uygulamalar, işçilerin birliğini ve mücadelesini kırmak amacıyla daha da sertleşiyor. İnsanca yaşayabilecekleri bir ücret talebiyle sendikalaşan işçilerin tazminat hakları gasp edilerek; özellikle mücadeleye önderlik eden işçiler yetki başvurusu ve Toplu İş Sözleşmesi (TİS) süreçlerinden önce işten çıkarılıyor.

Sömürücüler, işçilerin sendikalaşma ve sendikal faaliyet yürütme hakkını güvenceye alan anayasal hakları dahi tanımayarak; mobbing, baskı ve işten çıkarmalarla işçilerin örgütlülüğünü zayıflatmaya çalışıyor. 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/2 maddesi, işçilerin tazminatsız işten çıkarılmasının önünü açarak bu süreci kolaylaştırıyor. Son bir yılda gerçekleşen yaklaşık 50 işçi eyleminde yaşanan işten çıkarmalar ve işçilerin talepleri, bu tablonun en somut göstergesidir.

Tuzla Serbest Bölge'de perde üretimi yapan TKIS Blinds'te çalışan işçiler, kötü çalışma koşullarına, yönetici ve amirlerin baskılarına ve düşük ücretlere karşı Türk-İş'e bağlı TEKSİF'te örgütlenmesinin ardından TKIS Blinds patronu toplamda 9 işçiye işten çıkardı. İşçiler sendikal yetki için yeterli çoğunluğu sağlamaya çok yaklaşmışken, içeride sürdürülen faaliyetten haberdar olan fabrika yönetimi, önce sendikanın örgütlenme sürecine öncülük eden iki işçiye, ardından ise yedi işçiye işten çıkardı.

İşçilerin sendikada çoğunluğu sağlayarak sendikanın yetki kazanmasının ardından, fabrika yöneticilerinin işçilere yönelik kötü muamelesi, tehdit ve gözdağı artmış durumda. İşçiler, kendilerine "Bu şirketin 160 fabrikası daha var. Eğer buraya sendika girerse şirket bu fabrikayı kapatır, işsiz kalırsınız" denildiğini ve tüm yönetici kadronun, işçilerin sendikal birliğini kırmak amacıyla adeta "olağanüstü hal" ilan ederek seferber olduğunu ifade ediyor.

Bu Bağlamda;

- 1- Fabrika disiplin kurulu, işçilere kötü muamelede bulunan yöneticiler hakkında işlem yapmazken, sendika üyesi işçiler bahaneler üretilerek disipline sevk ediliyor. İşçilerin iş akdi feshedilirken, gerekçe olarak sendikalaşma gösterilmemekle birlikte, haksız fesih işlemi için hukuki gerekçeler yaratmak adına disiplin kurulu adaletsizce işletiliyor. Disiplin kurulunun, işçilerin birliğini zayıflatmak ve işten çıkarmalar için bir "dayanak" olarak kullanılmasına dair Bakanlığınız bir inceleme başlatacak mıdır?
- 2- Sendikalaşma sürecini başlatmalarının ardından işçilerin anayasa ve uluslararası sözleşmelerle garantiye alınmış sendikal hak ve özgürlüklerini engelleyerek suç işleyen, işçileri sendikalaştıkları için işten çıkararak "ceza"landıran TKIS Blinds yönetimine karşı hangi yaptırımları uygulayacaksınız?
- 3- İşçiler, fabrika yönetiminin, idari personel ve amirleri de kapsayarak tüm yönetici kadroyu seferber ettiğini ve sendikal birliğin kırılması amacıyla adeta "olağanüstü hal" ilan ettiğini anlatıyor. İşçilere "Sen üye oldun mu?", "Kimler üye?" gibi sorular yöneltilerek baskı yapıldığı ifade ediliyor. Anayasa'nın 51. ve 52. maddeleri ile uluslararası sözleşmelere aykırı olarak çalışanların sendikal hak ve özgürlüklerinin ihlal edilmesi üzerine, bu tutumu sergileyen fabrika yöneticileri hakkında bir soruşturma başlatılacak mıdır?
- 4- Yayınlarınızda ve demeçlerinizde sıkça "İşçiler iş beğenmiyor" ifadesini kullanıyorsunuz. Son bir yılda yaklaşık 50 işyeri ve fabrikada işçilerin memnuniyetsizliklerini dile getirdikleri, yaşadıkları hak gasplarına karşı seslerini duyurduğu eylemler gerçekleşti. Bu süreçte işçilerin taleplerini dinlemek üzere hangi işçi eylemlerini ziyaret ettiniz?

TKIS Blinds işçilerinin sesine kulak vermek üzere eylemlerini ziyaret edecek misiniz yoksa sömürücülerin çıkarına hizmet etmeye devam edip, onların sözcüğünü yapmaya devam mı edeceksiniz?
- 5- İşçiler, fabrikadaki ustabaşı ve amirlerin özellikle kadın işçilere küfredtiğini, kalem, küllük ve makas fırlattıklarını; bu kişilerin yönetim tarafından korunduğunu belirtiyor. Fabrikalarda ucuz emek sömürüsü ve hak gaspları arttıkça, işçilere yönelik kötü muamelenin de yoğunlaştığını düşünüyor musunuz?

İşçilerin sendikal çoğunluğu sağlayarak yetki başvurusu yapmasının ardından işçilere yönelik baskı, mobbing ve aşağılayıcı tutumların artması arasında sizce de bir bağlantı yok mu?

- 6- İşçiler, fabrika içinde yaşadıkları en büyük sorunlardan birinin hijyen sorunu olduğunu, tuvaletlerin temiz olmadığını, temizlikçi sayısının yeterli olmadığını ifade ediyorlar. TKIS Blinds fabrikasında hijyen başta olmak üzere çalışma koşullarının işçi sağlığı ve güvenliğine uygun olup olmadığı en son ne zaman denetlenmiştir? İşçilerin taleplerinden yola çıkarak gerekli denetimi yapmak üzere fabrikaya müfettiş gönderecek misiniz?
- 7- İnsanca çalışma koşulları ve insanca yaşanacak bir ücret talebiyle anayasal hakkını kullanarak sendikalaşan TKIS Blinds işçilerinin keyfi bir şekilde işten çıkarılmasının yolunu açan 4857 sayılı Kanun'un 25/2 işten çıkarma kodunun kullanımının denetleyerek yapılan hukuksuzluğa son verilmesi için Bakanlığınız, işçilerin geri alınması sürecinde aktif bir rol üstlenip sorumluluklarını yerine getirecek mi?